

Päätös

Nro 20/2010/1

Dnro ESAVI/49/04.08/2010

Annettu

2.6.2010

ASIA

Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukainen vireillepano Helsinki-Malmin lentoaseman toimintaa koskevan ympäristöluvan (Nro 10/2008/2, 15.2.2008) lupamääräysten muuttamiseksi

HAKIJA

Kai Niemeläinen
Päivöläntie 31 B 7
07300 Helsinki

ASIAN VIREILLETULO

Kai Niemeläisen vireillepano on tullut vireille 16.9.2009 Länsi-Suomen ympäristölupavirastolle jätetyllä vaatimuksella.

VIRANOMAISTA KOSKEVA MERKINTÄ

Ympäristölupavirastot ja alueelliset ympäristökeskukset on lakkautettu 31.12.2009. Valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain (903/2009) 4 §:n mukaan ympäristölupavirastossa vireillä olevat asiat, jotka aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) nojalla kuuluvat aluehallintovirastoille, siirtyivät 1.1.2010 vastaavalle alueellisesti toimivaltaiselle aluehallintovirastolle. Lain 903/2009 4 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupavirastossa lain voimaan tullessa vireillä oleva asia, jonka vireillä olosta on kuulutettu tai joka on annettu muutoin tiedoksi asianosaisille, ratkaistaan siinä aluehallintovirastossa, jonka päätoimipaikka sijaitsee samalla toimialueella, missä ympäristölupaviraston toimipaikka sijaitsee asian tullessa vireille.

VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 31 ja 58 §
Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 5 § 1 momentti kohta 12 b)
Valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaantulusta annettu laki (903/2009) 4 §

VIREILLEPANO

Kai Niemeläinen on 16.9.2009 päivätyssä hakemuksessaan todennut, että Helsinki-Malmin lentoasemalla järjestettiin 15. ja 16.8.2009 Helsinki International Air Show. Tapahtuman järjestäjä oli jättänyt Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle meluilmoituksen, jonka perusteella ympäristövalvontapäällikkö oli hyväksynyt ilmoituksen ja antanut tarpeelliset ohjeet ilmoittajalle toimenpiteiksi näytöksen ajaksi. Ohjeiden mukaisesti järjestäjä oli ilmoittanut lentonäytöksestä kahden lähitalon asukkaille. Ilmoituksen perusteella tapahtuman aiheuttama maksimiäänitaso oli lentoaseman ympäristössä 119–121 dB. Ympäristöluvassa lentotoiminnasta aiheutuvan melun ylärajaksi on määrätty 65 dB.

Helsingin kaupungin ympäristökeskus on tulkinnut ratkaisussaan tapahtuman ympäristönsuojelulain 60 §:ssä tarkoitetuksi tilapäiseksi toiminnaksi. Tapahtumasta on järjestäjän mukaan tulossa perinne.

Niemeläinen on viitannut ympäristönsuojelulain 58 §:n 1 ja 4 kohtiin ja vaatinut, että Länsi-Suomen ympäristölupavirasto käsittelee uudelleen Helsinki-Malmin lentoasemalle myönnetyn ympäristöluvan ja määrää sen lupaehtoissa myös lentonäytöstöiminnälle melualueet ja lentonäytöksen aikaiselle melulle enimmäisrajat alueittain. Hävittäjien käyttö lentonäytöksissä tulisi tiheästi asutulla alueella olla kiellettyä. Melutaso 119–121 dB aiheuttaa hetkellisestikin altistettuna pysyvän kuuluvaurion vaaran.

ASIAN KÄSITTELY

Aluehallintovirasto on pyytänyt asiassa vastineen Ilmailulaitos Finavialta.

Aluehallintovirasto on hankkinut asiaa koskevan Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen päätöksen (ympäristövalvontapäällikkö 10.8.2009, päätösluettelo 33/2009). Lisäksi aluehallintovirasto on saanut Suomen Ilmailuliitto ry:ltä meluilmoituksen mukaiset melun mittauspöytäkirjat.

VASTINE

Ilmailulaitos Finavia on 27.11.2009 päivätyssään vastineessa todennut, että Helsinki-Malmin lentoasemalla ilmailunäytöksen järjesti 15.–16.8.2009 Suomen Ilmailuliitto ry (SIL) yhdessä ohjelmatoimiston kanssa. Ilmailulaitos Finavia on liittänyt omaan vastineeseensa Suomen Ilmailuliitto ry:n vastineen. SIL:n mukaan tapahtuma oli ainutkertainen, eikä SIL ole tehnyt sopimuksia lentonäytösten järjestämisestä jatkossa Helsinki-Malmin lentoasemalla. Ilmailulaitos Finavia ei ole sopinut lentonäytösten järjestämisestä Helsinki-Malmin lentoasemalla SIL:n eikä muiden tahojen kanssa.

Lentoaseman ympäristöluvassa (Länsi-Suomen ympäristölupavirasto 15.2.2008, Nro 10/2008/2) ei ole esitetty lentotoiminnasta aiheutuvan melun ylärajaa Kai Niemeläisen kuvaamalla tavalla. Lentonäytöksestä tehty-

jen melun mittauspöytäkirjojen mukaan ilma-alusten aiheuttamat hetkelliset melutasot on mitattu poikkeavalla tavalla eivätkä ne siten ole vertailukelpoisia muihin ilma-alusten melutasojen mittaustuloksiin.

Ilmailulaitos Finavia kiistää Helsinki-Malmin lentoaseman ympäristöluvan muuttamistarpeen ja katsoo, että Kai Niemeläisen hakemus on aiheeton.

Suomen Ilmailuliitto ry on lähettänyt 24.11.2009 päivätyllä kirjeellä melun mittausraportin. Suomen Ilmailuliitto ry toteaa, että lyhytaikaisten äänitasojen mittauksissa on käytetty epätavallisia parametrejä. Näin ollen mitaustuloksissa saadut arvot eivät ole vertailukelpoisia Helsingin kaupungille laaditussa meluilmoituksessa esitettyjen äänitasojen kanssa. Kirjeeseen on liitetty mittauspöytäkirja lentonäytösten aikana tehdyistä mittauksista yleisöalueelta ja Nallenmäentie 22:sta.

HAKIJAN KUULEMINEN

Kai Niemeläiselle on varattu tilaisuus tulla kuuluksi vastineen johdosta. Niemeläinen on omassa vastineessaan todennut, että hän tyytyy hakijan selvitykseen asiassa.

Niemeläinen viittaa Ilmailulaitos Finavian vastineeseen ja toteaa, että luvan liitekartassa oli kenttää lähin vyöhyke merkitty alueeksi, jossa lentomelun voimakkuus on 65 dB. Kartan perusteella hän on luvan käsittelyn aikana voinut olettaa, ettei kentän toiminta aiheuta sellaista häiriötä, johon hän olisi halunnut reagoida. Nyt tehty vireillepano ei sinänsä aiheutunut kentän normaalista toiminnasta, ei edes lentonäytöstötoiminnasta, vaan hävittäjien aiheuttamasta lentomelusta. Mikäli kentällä järjestetään uudelleen lentonäytöksiä, joihin osallistuu hävittäjiä muutaman vuoden sisällä, Niemeläinen ilmoittaa uudistavansa hakemuksen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto hylkää Kai Niemeläisen vireillepanon johdosta tekemän vaatimuksen Helsinki-Malmin lentoaseman ympäristöluvan (Länsi-Suomen ympäristölupavirasto Nro 10/2008/2, 15.2.2008) uudelleen käsittelemiseksi ja lupamääräysten muuttamiseksi siten, että lentonäytöstötoiminnalle määritetään melualueet ja melulle asetetaan enimmäisrajat alueittain.

Perustelut

Lainsäädäntö

Ympäristönsuojelulain 58 §

Luvan myöntäneen viranomaisen on luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, asianomaisen yleistä etua valvovan viranomaisen tai haitankärsijän hakemuksesta muutettava lupaa, jos 1) toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara poikkeaa olennaisesti ennalta arvioidusta; 2) toiminnasta aiheutuu tässä laissa kielletty seuraus; 3) parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi päästöjä voidaan vähentää olennaisesti enemmän ilman kohtuuttomia kustannuksia; 4) olosuhteet ovat luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet; tai 5) se on tarpeen Suomea sitovan kansainvälisen velvoitteen täytäntöönpanemiseksi annettujen säädösten noudattamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 28 § 3 momentti

Luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutoksen vuoksi ole tarpeen tarkistaa.

Ympäristönsuojelulain 60 §

Toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötילוaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Jos hanke toteutetaan usean kunnan alueella, ilmoitus tehdään sille elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, jonka toimialueella melu tai tärinä pääasiallisesti ilmenee.

Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä ympäristölupaa edellyttävästä toiminnasta, yksityishenkilön talouteen liittyvästä toiminnasta, puolustusvoimien toiminnasta eikä sellaisesta tilapäisestä toiminnasta, josta kunta on antanut ympäristönsuojelumääräykset 19 §:n nojalla ja samalla määrännyt, ettei ilmoitusvelvollisuutta ole.

Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tai toiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 30 vuorokautta ennen tätä ajankohtaa, jollei kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä määrätä tätä lyhyemmästä ajasta.

Tosiseikat

Saadun selvityksen mukaan 15.–16.8.2009 Helsinki-Malmin lentoasemalla on järjestetty yleisötapahtuma, jonka aikana on järjestetty lentonäytöksiä

molempina päivinä kello 11.00–13.20 sekä 15.00–17.00. Lentonäytösten välillä on ollut yleisölennätyksiä. Lisäksi 16.8.2009 klo 18.30–22.00 alueella on ollut Leningrad Cowboys ja The Red Army Air Force Choirin ulkoilmakonsertti. Lentonäytöksissä meluisimmat ilma-alukset ovat olleet hävittäjät F-18 Hornet ja Hawk.

Yleisötapahtumasta on tehty ympäristönsuojelulain 60 §:n mukainen ilmoitus Helsingin kaupungin ympäristökeskukselle. Ympäristövalvontapäällikkö on hyväksynyt ilmoituksen (10.8.2009, Päättöluettelo Nro 33/2009) ja antanut päätöksessä määräyksiä.

Oikeudellinen arviointi

Lentoaseman ympäristölupaharkinnassa on lähtökohtaisesti otettava huomioon kaikki lentotoiminta. Puolustusvoimien toiminnan huomioon ottamisesta säädetään ympäristönsuojeluasetuksen 4 b §:ssä. Lupaharkintaan kuuluva lentotoiminta perustuu lupahakemukseen ja lentotoiminnan tulee olla aseman toimintaan liittyen tavanomaista, ennakoitavissa olevaa tai säännönmukaista. Oikeus- ja hallintokäytännössä on esimerkiksi moottoriurheiluradan yökilpailuja pidetty osana moottoriurheiluradan toimintaa, eikä tällaista kilpailua ole voitu järjestää ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaisen ilmoituksen perusteella, vaan toiminnan lupaa on tullut muuttaa ennen kuin yökilpailujen järjestäminen on mahdollista. Harkinnassa on kiinnitetty huomiota siihen, että kilpailut ovat samanlaisia kuin muut radalla järjestetyt kilpailut toiminta-aikaa lukuun ottamatta sekä siihen, että yökilpailut toistuvat vuosittain.

Helsinki-Malmin lentoasema on ympäristöluvan mukaan yleisilmailu- ja koulutuslentoasema, jota käyttävät pääasiassa alle 5 700 kg painavat lentokoneet ja helikopterit. Lentoasema on siviili-ilmailun lentoasema, mutta asemalla toimii myös Rajavartiolaitoksen vartiolentolaivueen Helsingin vartiolentueen tukikohta. Luvan mukaiseen toimintaan ei ole sisältynyt suihkukoneoperaatioita. Lentoaseman kiitotie-, lennonjohtotoiminnan järjestelyt ja muut maatoiminnat huomioon ottaen lentoaseman toimintaa ei ole järjestetty siten, että se mahdollistaisi puolustusvoimien suihkühävittäjien varsinaisen operoinnin.

Lentonäytös on järjestetty siten, että lentoaseman toiminta on tapahtuman ajan ollut muutoinkin poikkeuksellista yleisötilaisuuksista ja lentonäytöksistä johtuen. Helsinki-Malmin lentoasemalla ei ole järjestetty vastaavanlaisia yleisönäytöksiä, eikä niitä olla myöskään järjestämässä tulevaisuudessa. Lentonäytös on ollut lyhytaikainen kertaluontoinen erillinen tapahtuma, joka poikkeaa lentoaseman muusta toiminnasta. Ilmailunäytös on voitu siten järjestää tällä kertaa ympäristönsuojelulain 60 §:n mukaisen ilmoituksen perusteella ilman, että se olisi tullut sisältyä lentoaseman ympäristölupahakemukseen. Jos vastaavanlaisia lentonäytöksiä järjestettäisiin myös toistuvasti tulevaisuudessa, tulisi lentonäytöstoiminta sisällyttää osaksi lentoaseman toimintaa ja ympäristölupa tulisi tältä osin käsitellä uudestaan.

Helsinki-Malmin lentoaseman toimintaa ei ole saadun selvityksen perusteella tarkoitettu muuttaa siten, että lentoasemalla järjestettäisiin lentonäytöksiä. Toimintaa ei ole näin tarkoitettu muuttaa olennaisesti siten kuin ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentissa säädetään. Kertaluonteisen ilmailunäytöksen järjestäminen ei myöskään ole sellaista toimintaa, jonka vuoksi lentoaseman toiminnasta aiheutuva pilaantuminen poikkeaisi olennaisesti ennalta arvioidusta tai olosuhteet olisivat luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet olennaisesti siten kuin ympäristönsuojelulain 58 §:ssä säädetään.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 28, 58, 92 ja 96 §
Hallintolainkäyttölaki (586/1996) 6,14 ja 22 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksutta.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain 105 §:n 2 momentin mukaan maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä. Muiden vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Saantitodistusta vastaan Kai Niemeläinen

Jäljennös päätöksestä

Finavia Oyj
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
Helsingin kaupunki ympäristökeskus

MUUTOKSENHAKU Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite Valitusosoitus

Pekka Häkkinen

Mika Seppälä

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet ympäristöneuvokset Pekka Häkkinen ja Mika Seppälä. Asian on esitellyt Mika Seppälä.
MS/sl

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**.

Valitusaika Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasan hallinto-oikeudessa. Tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa. Mikäli valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu seuraavaan arkipäivään.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen hallinto-oikeudelle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä voidaan myös lähettää liitteineen postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 65100 VAASA
postiosoite:	PL 204, 65101 VAASA
puhelin:	(vaihde) 010 36 42611
telekopio:	010 36 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 89 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.